

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน
และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาววาสนา พิทักษ์สาธิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-944-3

009279

i 17355898

RELATIONSHIPS BETWEEN STUDENTS' CHARACTERISTICS,
CLASSROOM SITUATION, AND HOME ENVIRONMENT
AND LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS'
ACADEMIC ACHIEVEMENT

Miss Vasana Pithaksalee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอน
ในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย นางสาววาสนา พิทักษ์สาดี

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ศิริโชค ศรีสุโข

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*สุประคอง ชูพนา*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคอง ชูพนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์*.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....*ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช)

.....*ดร.ประคอง กนกนุกุล*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประคอง กนกนุกุล)

.....*ดร.ศิริโชค ศรีสุโข*.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศิริโชค ศรีสุโข)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอน
ในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อนิสิต นางสาววาสนา พิทักษ์สวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ศิริเอก ศรีสุโข

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างลักษณะของ
นักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน และสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 364 คนจากโรงเรียนขนาดใหญ่
(มีนักเรียนตั้งแต่ 1500 - 2499 คน) และ 542 คนจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
(มีนักเรียนตั้งแต่ 2500 คนขึ้นไป) ใช้แบบสำรวจและแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 8
ฉบับเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
และศึกษาในลักษณะความตรงข้ามกลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียน
การสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ทุกกลุ่มวิชาของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีค่า .90
และ .93 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อแยกศึกษากลุ่มตัวพยากรณ์เป็นค่าน ๆ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกับกลุ่มตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียนมีค่าระหว่าง .75 ถึง .93

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกลุ่มตัวแปรด้านสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีค่าระหว่าง .22 ถึง .34

และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกลุ่มตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางบ้านมีค่าระหว่าง .03 ถึง .21

2. พันความรู้เดิมเป็นตัวพยากรณ์ ที่มีน้ำหนักในการพยากรณ์สูงที่สุด
3. สมการพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มวิชาที่ศึกษากับนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสามารถนำไปใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ได้

Thesis Title Relationships Between Students' Characteristics,
Classroom Situation, and Home Environment and Lower
Secondary School Students' Academic Achievement

Name Miss Vasana Pithaksalee

Thesis Advisor Derek Srisuko Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1984

ABSTRACT

The purposes of this study were : (a) to study the relationship between students' characteristics, classroom situation, home environment, and students' academic achievement, (b) to construct the multiple regression equation for predicting Students' academic achievement. Two randomly selected cluster samples of 364 and 542 Matayom Suksa two students were drawn from the school of large size (1500 - 2499 enrollments) and extra large size (more than 2500 enrollments) respectively. Five forms of questionnaire, three forms of inventory, and two forms of school record were used for collecting data. The data were analysed by multiple regression model and cross - validation.

The findings were :

1. The multiple correlation coefficient between students' characteristic, classroom situation, home environment, and students' academic achievement was .90 from the school of large size and was .93 from the school of extra large size. They were statistically significant at $\alpha = .05$.

The future analysis of multiple correlation according to the set of predictor variables have shown that : the multiple correlation coefficient between students' academic achievement and students' characteristic was between .75 and .93 . The multiple correlation coefficient between students' academic achievement and classroom situation was between .22 and .34 . The multiple correlation coefficient between students' academic achievement and home environment was between .03 and .21 .

2. The previous learning achievement was the best predictor for achievements.

3. The multiple regression equation calculated from the sample of extra large school could predict students' academic achievement in the large school.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร. ทิเรก ศรีสุโข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างถึงตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ ครู-อาจารย์และนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อนที่มีส่วนช่วยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัย และขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ให้บริการในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียน ตลอดจนคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

วาสนา พิทักษ์สาส์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	5
ความจำกัดของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	37
4 ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลวิเคราะห์ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่.....	43
ผลวิเคราะห์ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ.....	56
ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบในลักษณะความตรงข้ามกลุ่ม.....	70

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	73
ผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	92
ประวัติผู้เขียน.....	133

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสำรวจ นิสัยและทัศนคติทางการเรียน..... 28
2	ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสำรวจ ปัญหาส่วนตัว..... 29
3	ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสอบถาม สภาพแวดล้อมที่บ้าน..... 32
4	ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสอบถาม ความสัมพันธ์กับเพื่อนในโรงเรียน..... 34
5	ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสอบถาม ความสนใจในการเรียน..... 35
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการ วิจัย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่..... 44
7	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์ด้าน ลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสภาพแวด- ล้อมที่บ้าน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่..... 47
8	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์ด้าน ลักษณะของนักเรียน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่ม ตัวอย่างของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่..... 51
9	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์ด้าน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่..... 53
10	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์ด้าน สภาพแวดล้อมที่บ้าน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่ม ตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่..... 55

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เกณฑ์และตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ..... 57
12	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมทางบ้าน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ..... 60
13	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ..... 64
14	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ..... 67
15	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวพยากรณ์สภาพแวดล้อมทางบ้าน และค่าสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ..... 69
16	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรเกณฑ์ กับตัวพยากรณ์ เมื่อแยกศึกษาเป็นด้าน ๆ..... 75